

**Avgvstini Valerii, Veronensis Episcopi, De Rhetorica
Ecclesiastica Libri III. Perqvam Ervditi**

Valiero, Agostino

Coloniae, 1582

Correctionis, Præteritionis, & paulùm immutati verbi, exempla. Cap. XXXI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69050](#)

in hunc modum: Num putatis aliquem esse, qui crucem suam non ferat? mihi credite, & reges, & principes, & omnium generum homines, ferunt crucem suam; maiorem illi, quos feliciores putatis. Auersione idem Nazianzenus usus est, cum ad Cæsarium ita orationem conuerit: Habet a me, Casari, funebre munus, habet orationum mearum primitias, habet a me ornamentum omnium ornamentorum. Sic auersione vtatur Ecclesiasticus orator, excitans populum ad Christianas virtutes: Acceptis, fratres, a me, quæ sit voluntas Dei; acceptis quid sanctum Euangeliū doceat: reliquum est, ut ne frustra vos sermoni meo interfuisse videamini, operibus ostendatis. Dubitationem adhibuit Basilius in temulentos: Quomodo in his rebus me geram? si & oratio inutilis est, & silentium difficultates multas & incommoda habet, diligentiam, & curam omittemus? at periculum habet negligencia; an in ebrios aliquid loquar? at mortuis auribus insonamus. ita oratorio quodam modo adhiberi potest figura, quæ dicitur dubitatio, et valet ad docendum, atq; ad delectandum. Surdis canam fabulas, necne, vehementer dubito, quod quidem mihi maximè molestum esset. & alio modo, eadem figura vtens, dicere poterit: Interdum dubito, ne nimis obscura videatur vobis oratio cum re, vos non percipere, quæ dico, ostendatis. Correctionis, Præteritionis, & paulum immutati verbi, exempla.

Cap. XXXI.

CORRECTIONIS exemplū extat apud B. Basiliū, in oratione prima de ieiunio. Quid facilius, inquit, & leuius ventri est, tenuitate victus noctem træducere

ducere, an ciborum copia oppressum iacere? vel potius nè iacere quidem, sed crebro se versare cum gemens disrumpitur? nisi fortè dicas, gubernatores, oppressam oner nauem facilius seruare, quam leuiorem atque expeditam. Hac dicendi forma ad reprehendendum vti poterit Ecclesiasticus orator: Multi ita se diligunt, aut potius se non diligunt, vt adulatio[n]ibus delectentur, & monitores suos odio habeant. Præteritio illa dicitur, quæ est apud Nazianzenum in Apologetico. Ac tot tamq[ue] graues sunt, tum in reliquis animorū morbis, tum in doctrina etiam ipsa, peruersæ, peruersiq[ue] spiritus notæ & impressio[n]es, tantumq[ue] ei negocium incumbit, cui hæc moderandarum, regendarumq[ue] animarum cura commissa est. plura etiam, nè modum excedat oratio, prætermittimus. Venustatem & pulchritudinem orationi affert, paulum immutatum verbum atq[ue] deflexum, vt est apud eundem Gregorium Nazianzenum, qui in Iulianū impium religionis Christianæ desertorem inuehens, eum verius ait Idolianum appellari. Si commodè cadat, hac figura vti poterit orator, sed admodum raro, nè acumen ostentare videatur; vt Veronæ non incommodè dicere poterit, Veronam dictam esse, vt esset verè vna in Christo, in sancta Ecclesia, & omnes amore inter se essent coniuncti. quæ figura vti poterit orator, dum ad sedandas discordias, & ad remittendas iniurias populum excitabit.

Gradationis, Digressionis, & descriptionis exempla. Cap. XXXII.

GRADATIO præclarissima est apud Apostolum: Gloriamur in tribulationibus scientes q[uod] tribulatio-

N 2 patien-